

kerk
in actie

Liturgisch bloemschikken Advent & Kerst 2020

KERST
campagne

Het Goede Leven. Bloeien in Gods Licht.

Wat is het Goede Leven? Wat goed is zal voor ieder mens anders zijn. De adventsperiode doet ons beseffen dat de plaats waar je wiegje of kribbe heeft gestaan, wel bepalend is voor je levenskansen, maar dat het niet alles zegt. Of je nu in Oekraïne, Indonesië, of Nederland geboren bent, het gaat erom dat je tot bloei kunt komen.

De geboorte van Jezus laat ons zien dat wie in Gods huis geplant is, kan bloeien in Gods Licht.

De kerk en de kerkgemeenschap wil hierbij behulpzaam zijn, zodat ieder mens een goed leven mag ervaren, bloeiend in Gods licht.

Symbolische schikking

De basis voor de adventsschikkingen bestaat uit een zelfgemaakte open schaal, opgebouwd uit driehoekjes. De schaal wordt op vier pijlers geplaatst. Voor de pijlers gebruiken we vier wijnflessen.

Het getal 3

Het getal 3 staat symbool voor de verbinding tussen het goddelijke, de mens en de andere mens daar tegenover. Het getal 3 komt terug in de driehoekjes waaruit de schaal is opgebouwd.

Het getal 4

Het getal 4 verwijst naar de vier adventzondagen, maar ook naar de vier windrichtingen. Een Goed Leven voor een ieder, waar je dan ook geboren bent. Het getal 4 komt terug in de vier kaarsen en de vier pijlers.

De schaal

De schaal staat symbool voor de plek waar jouw wiegje of kribbe heeft gestaan. Een basis waaruit je, door de komst van Jezus Christus, dat Goede Leven mag ervaren, en tot bloei mag komen in Gods licht. De schaalvorm is een open vorm. Waar je ook vandaan komt, het is voor iedereen mogelijk om dat Goede Leven te ervaren.

Bij de beschrijving van de bloemschiksuggestie per zondag wordt er verder ingegaan op de symboliek van de zondag.

Basisschikking

Voor het maken van de schaal is verse Bamboe gebruikt, het soort Fargesia (syn. Sinarundinaria). Dit soort is veel aangeplant in tuinen. Verse bamboe is niet te koop. Vraag eens om u heen bij tuinbezitters of zij de plant hebben. Afhankelijk van de lengte en dikte van de takken zijn er ongeveer 10-15 takken nodig. Voor deze bloemschiksuggestie zijn tien takken van 2 tot 2,5 meter lengte gebruikt.

Alternatief voor bamboe

Een alternatief voor verse bamboe is gedroogde bamboe (tuincentrum) of verse takken met zacht merg (zoals vlier en kornoelje). Een schaal maken van takken met zacht merg kost iets meer tijd omdat het merg verwijderd moet worden uit de kern van de tak. Dit kan gedaan worden met een stevige spijker of dikke ijzerdraad.

De schaal maken

Het maken van de schaal lijkt moeilijk maar is heel goed te doen. Het is een voortdurend herhalen van de driehoeksvorm. Door de holle stelen kun je de draad onzichtbaar naar de goede plek leiden.

Bekijk de foto's op de volgende pagina voor een duidelijke uitleg van de basisschikking.

1. Knip de bamboektakken in stukken. De knopen en schutbladen worden niet gebruikt. De holle delen van de stengel worden wel gebruikt.

2. Doordat de delen van de stengel tussen de knopen verschillen de lengtes hebben is dat ook het resultaat. Knip de lange stukjes doormidden.

3. Gebruik een lang wikkeldraad als rijgdraad en rijg drie stukjes holle stengel.

4. Maak een driehoek van de geregen stukjes en draai de twee ijzerdraden in elkaar.

5. Rijg aan een kant twee stukjes bamboe aan de draad.

6. Maak opnieuw een driehoek en bevestig deze aan de eerste driehoek.

7. Rijg opnieuw twee stukjes bamboe en maak een driehoek.

8. Om een zeshoek vol te maken zijn de draden (vorige foto) niet op de juiste plek. Door een draad door een holle stengel te halen komt de draad weer goed uit.

9. Driehoek nummer vier van de zeshoek.

10. Het sluiten van de zeshoek.

11. Start een tweede ring driehoeken door telkens opnieuw twee stukjes te rijgen en te bevestigen.

12. Er ontstaat een ster.

13. Verbind de punten van de ster. Hierdoor ontstaat er een bolling.

14. De kleine schaal is klaar. De grotere schaal maak je op dezelfde manier.

15. De twee schalen zijn klaar.

De vier pijlers

De vier pijlers dragen de schaal. Per zondag bekleden we de fles met plantaardig materiaal. De bekledingen conifeer (Nobilis) en schors zijn eenvoudig te lijmen op de fles. Stro en mos kan goed gebonden worden (met touw of wikkeldraad). Wij gebruikten een lijmpistool voor de eerste twee bekledingen en werkten vanaf de hals van de fles naar de onderkant van de fles. Liever niet lijmen? Dan is het materiaal van de eerste twee schikkingen ook te binden met wikkeldraad of touw.

De bekledingen per zondag

	Materiaal	Symboliek
Eerste Advent	Nobilis groen (Abies procera)	De groengrijze kleur stemt tot nadenken en het materiaal doet denken aan de traditie van Kerst.
Tweede Advent	Schors van de berk	De lichte kleur versterkt de symboliek rechtvaardigheid.
Derde Advent	Plaatmos (vers)	Het groen doet denken aan een goede toekomst.
Vierde Advent	Stro of hooi	Het materiaal doet denken aan het stro in de kribbe.

Uitgangspunten bij het ontwerp

- De bloemschiksuggestie is bedoeld om te inspireren.
- Een krachtige beeldtaal, die deels vragen oproept bij de kijkers en ook aansluit bij de teksten.
- De bloemschiksuggestie bestaat uit een serie van vijf schikkingen (vier zondagen en Eerste Kerstdag), passend bij de tijd van het kerkelijk jaar.
- Bij de keuze voor plantaardige materialen en niet plantaardige materialen is er rekening gehouden met de milieubelasting die de productie van het materiaal met zich meebrengt. Dat houdt in: materialen die van nature bloeien in het seizoen of een lage ecologische voetafdruk hebben.
- Met foto's en werkbeschrijving wordt uitgelegd hoe de schikking is gemaakt. De gekozen techniek en de gekozen hulpmaterialen belasten zo min mogelijk het milieu en dragen bij aan duurzaam leven en werken.
- Inspiratie voor de bloemschiksuggestie is gevonden in de aangegeven Bijbelteksten en overdenkingen die gebruikt worden bij het project Kerk In Actie, Advent & Kerst 2020, 'Het Goede Leven. Bloeien in Gods Licht.'
- De schaal op de vier pijlers vormt de basis die bij iedere viering een iets ander accent krijgt. Gedetailleerde informatie vind u op de volgende pagina's waar de ideeën en teksten per zondag verder uitgewerkt zijn.

Meer informatie?

Wilt u meer informatie over de symboliek van materialen, vormen en kleuren, of zoekt u informatie bij andere lezingen? Raadpleeg dan symbolischschikken.nl. Meer bloemschiksuggesties zijn te vinden in de brochure B jaar, geschreven door Tini Brugge en Anita Westhuis. Deze brochure is te bestellen bij docete.nl.

Een goede Advent en Kerst toegewenst.
*De ontwerpgroep Liturgisch bloemschikken,
Advent & Kerst 2020*

Eerste adventszondag

29 november 2020

Latijnse benaming: Levavi. Genoemd naar een Gregoriaanse mis naar aanleiding van Psalm 25: 'tot U verhef ik mijn ziel'.

Symbolische schikking

In de Marcuslezing gaat het over de vijgenboom. 'Leer van de vijgenboom deze les. Als er knoppen en blaadjes komen dan is de zomer in aantocht. Zo is het ook met de komst van de nieuwe wereld'. (Het Boek). De vijgentak staat voor het Goede Leven dat in aantocht is. Niet alleen in de toekomst, maar ook nu al.

Benodigdheden

- nobilis groen
- vijgentak
- vier flessen
- een kaars
- lijmpistool of wikkeldraad

Teksten uit het leesrooster

Jesaja 63,19b-64,8³⁷

Psalm 85

1 Korintiërs 1,1-9 Marcus 13,24-37

Werkwijze

- Bekleed de fles met kort geknipte stukjes nobilis groen. Knip de stukjes in de lengte van zeven tot twaalf cm. Begin boven in de hals van de fles met lijmen. Gebruik een lijmpistool. De puntjes van het groen wijzen naar boven. Bekleed de fles rondom tot aan de onderkant van de fles.
- Zet de vier flessen in een vierhoek.
- Plaats de schaal over de vier halzen van de flessen.
- Plaats een kaars in de beklede fles.
- Plaats een vijgentak met knoppen in een van de andere flessen.

Tekst voor in viering

Ik open mijn ziel
en vul de schaal van mijn leven
met verwachting.
Hul mij in kleuren
en geuren van groene hoop.
Ontsteek het eerste licht,
dat daagt in het Oosten.

Hemel en aarde raken verbonden.
Mensen wereldwijd herkennen elkaar
in het teken van de vijgenboom;
nieuw leven breekt door,
kome wat komt.

Tweede adventszondag

6 december 2020

Teksten uit het leesrooster

Jesaja 40,1-11

Psalm 80,1-8

2 Petrus 3,8-18

Johannes 1,19-28

Latijnse benaming: Populus Sion. Genoemd naar een Gregoriaanse mis naar aanleiding van Jesaja 30: 'de Heer komt nabij'.

Symbolische schikking

In de lezingen wordt er gesproken over de nieuwe aarde, een aarde waar gerechtigheid woont. De gerechtigheid wordt gesymboliseerd door het gebruiken van de kleur wit (witte berkenschors en de bloemen van de Helleborus niger). De gerechtigheid wordt ook gesymboliseerd door de rechte tak en de kronkeltak: wat krom geworden is zal recht worden. De bloem heeft een open vorm die min of meer gelijk is aan de schaal.

Benodigheden

- berkenschors
- bloemen van de kerstroos (Helleborus)
- vier flessen
- twee kaarsen (nog niet eerder gebrande kaarsen i.v.m. brandveiligheid)
- een rechte tak en een kronkeltak
- lijmpistool of wikkeldraad

Werkwijze

- Bekleed de fles met stukjes berkenschors. Knip het schors in vierkante of rechthoekige plakjes. Begin boven in de hals van de fles met lijmen. Gebruik een lijmpistool. Bekleed de fles rondom tot aan de onderkant van de fles.
- Zet de vier flessen in een vierhoek.
- Plaats de schaal over de vier halzen van de flessen.
- Plaats twee kaarsen in de twee beklede flessen.
- Plaats de twee takken en de witte bloemen in de twee overgebleven flessen. Wij gebruikten de witte Kerstroos (Helleborus niger).

Tekst voor in viering

Ik open mijn ziel
en vul de schaal van mijn leven
met verlangen.
Hul mij in kleuren
en geuren van feestelijk wit.
Ontsteek het tweede licht,
dat reikt naar het Westen..

Hemel en aarde raken verbonden.
Mensen wereldwijd herkennen elkaar
in het teken van de witte bloesem;
gerechtigheid breekt door,
hoe kronkelig ook de weg.

Derde adventszondag

13 december 2020

Latijnse benaming: Gaudete. Genoemd naar een Gregoriaanse mis naar aanleiding van Filipenzen: 'Verheugt u in de Heer te allen tijd'.

Teksten uit het leesrooster

Jesaja 65,17-25

Psalm 126

1 Tessalonicenzen 5,12-24

Johannes 3,22-30

Symboliek schikking

In de lezingen wordt er gesproken over Johannes de Doper, een wegbereider naar een betere toekomst. Het groene mos doet denken aan groei, en groen is de kleur van het Goede Leven. De weg die men moet afleggen om dit Goede Leven te mogen ervaren is voor iedereen anders.

Benodigheden

- plaatmos
- wilgenkatjes
- dennenappels
- vier flessen
- drie kaarsen
- wikkeldraad

Werkwijze

- Bekleed de fles met plaatmos. Rol de fles in het mos en zet vast met wikkeldraad. Bekleed de fles rondom tot aan de onderkant van de fles.
- Zet de vier flessen in een vierhoek.
- Plaats de schaal over de vier halzen van de flessen.
- Plaats drie kaarsen in de drie beklede flessen.
- Klem de wilgenkatjes tussen de driehoekjes in de schaal.
- Rond de pijlers worden dennenappels gelegd, variërend in maat, klein en groot.

Tekst voor in viering

Ik open mijn ziel
en vul de schaal van mijn leven
met blijdschap.
Hul mij in kleuren
en geuren van zacht mos.
Ontsteek het derde licht
dat buigt naar het Noorden.

Hemel en aarde raken verbonden.
Mensen wereldwijd herkennen elkaar
in het teken van zachte knoppen;
het goede leven breekt door,
hoe ieders weg ook loopt.

Vierde adventszondag

20 december 2020

Teksten uit het leesrooster

2 Samuël 7,4-16

Psalm 132

Romeinen 16,25-27

Lucas 1,26-38

Latijnse benaming: Rorate. Genoemd naar een Gregoriaanse mis naar aanleiding van Jesaja 45: 'Dauwt hemelen'.

Symbolische schikking

Deze zondag wordt het verhaal van Maria gelezen. Een bijzonder verhaal waarin Maria bezocht wordt door een engel die haar zwangerschap aankondigt. De bol met knop staat symbool voor de aankondiging: er is iets moois in aantocht voor de hele wereld, voor een ieder persoonlijk.

Benodigheden

- hooi
- bol Amaryllus (Hippeastrum)
- Skimmia
- vier flessen
- vier kaarsen
- wikkeldraad

Werkwijze

- Bekleed de fles met stro of hooi. Rol de fles in het stro/hooi en zet vast met wikkeldraad. Bekleed de fles rondom tot aan de onderkant van de fles.
- Zet de vier flessen in een vierhoek.
- Plaats de schaal over de vier halzen van de flessen.
- Plaats vier kaarsen in de vier beklede flessen. Gebruik nog niet eerder gebrande kaarsen i.v.m. brandveiligheid.
- Plaats een Amaryllus bol (Hippeastrum) met knop in de schaal.
- Versier de schaal met de knoppen van de Skimmia.

Tekst voor in viering

Ik open mijn ziel
en vul de schaal van mijn leven
met ontvankelijkheid.
Hul mij in kleuren
en geuren van gedroogd stro.
Ontsteek het vierde licht
dat gloort in het Noorden.

Hemel en aarde raken verbonden.
Mensen wereldwijd herkennen
elkaar in het teken van de bloembol;
nieuw leven breekt door,
hoe klein ook het begin.

Eerste Kerstdag

25 december 2020

Teksten uit het leesrooster

Jesaja 52,7-10

Psalm 98

Hebreeën 1,1-12

Johannes 1,1-14

Symbolische schikking

Johannes spreekt over een nieuw begin: 'In het begin was het woord en het woord was bij God en het woord was God'. Met de geboorte van het kerstkind is er een nieuw begin dat met kerst wordt gevierd. De kleine schaal staat symbool voor het nieuwe begin.

Benodigheden

- kerstlichtjes
- witte bloemen van het seizoen
(hier is gebruikt: Cycloam, Azalea, kerstroos (Helleborus), amaryllis (Hippeastrum), sneeuwbal (Viburnum), en Hyacinthus)
- vier flessen
- een kaars
- lijmpistool of wikkeldraad
- glazen waterhouders
- kerstballen

Werkwijze

- Bevestig een snoer kerstlichtjes in de schaal.
- Vul de schaal met witte bloemen. Wij gebruikten de bloemen van dit seizoen: Azalea, Cycloam en Kerstroos. De glazen waterhouders en kerstballen zijn in de schaal gelegd, gevuld met water en de bloemen zijn in de waterhouders geplaatst.
- Plaats aan de voet van de vier flessen een kleine schaal.

Tekst voor in viering

Ik open mijn ziel
en vul de schaal van mijn leven
met Gods nieuwe begin.
Hul mij in kleuren
en geuren van het uitbundige feest,
van Gods licht voor heel de wereld.
Oost, West, Noord en Zuid.

Hemel en aarde zijn nu verbonden.
Mensen wereldwijd herkennen elkaar
in Jezus, de Zoon, onze Heer.
Woord van leven, levend Woord.
Het Goede Leven doorgebroken,
voor iedereen!

De bijbelteksten zijn gekozen uit het Oecumenisch Leesrooster van de Raad van Kerken.
Meditatieve teksten: Janneke Nijboer, Specialist Missionair Werk, Protestantse Kerk in Nederland.

De ontwerpgroep Symbolisch Bloemschikken bestond uit: Charlotte Kwak,
Corine Overweg – van Willigen, Willy Faber- van Dijk en Hanneke Maassen
Arrangeurs: Anneke de Boer, Willy Faber – van Dijk en Corine Overweg – van Willigen
Projectleider, concept, uitwerking en ontwerp: Hanneke Maassen
Fotograaf: Jan van de Lagemaat
Fotolocatie: Beatrixkerk, Ede
Vormgeving en eindredactie: Miranda Ockerse

Protestantse Kerk

info@protestantsekerk.nl; (030) 880 1880

Maandag tot en met donderdag: van 09.00 – 21.00 uur

Vrijdag: van 09.00 – 16.00 uur